

Yayın Adı Yurt Gazetesi
Referans No 39486162
Renk Renkli

Yayın Tarihi 29.06.2014
Etki Tarafsız
STxCM 396,39

Küpür Sayfa 1
Tiraj 51238
Sayfa 2

İstanbul, yaş almış ama hâlâ çok güzel bir kadın

Saffet Emre Tonguç... Sadece Türkiye'de değil, uluslararası alanda da en çok tanınan rehberlerimizden... Tam bir turizm elçisi... İstanbul'u ve Anadolu'yu gezdirdiği ünlüler arasında kimler yok ki... ABD Dışişleri bakanlarından, dünyanın dev firmalarının CEO'larına, pop müziğin ikonlarından, Hollywood yıldızlarına, Victoria Secret mankenlerine kadar yok, yok... Dünyada da gezmediği ülke yok neredeyse Tonguç'un ama onun vazgeçilmezi; içinde hâlâ bir çocuk barındıran geçkin ama çok güzel bir kadına benzettiği İstanbul ve sığınağı dediği evi...

SAFFET Emre Tonguç geziyor, fotoğraf çekiyor ve yazıyor. Tonguç, gimneyi meslek edinendenler. Bugüne kadar yüzden fazla ülkeye birçok kez giden Tonguç, Türkiye'nin dünyada görülmesi gereken ilk yerlerden biri olduğunu ancak tanıtımına yönelik önemli eksikliklerin bulunduğunu söylüyor. 1987'de Turizm Bölümü öğrencisiyken profesyonel rehberliğe adım atan Saffet Tonguç, 2005'te Rotary Kulübü tarafından "Meslek Üstün Hizmet Ödülü"ne layık görüldü. Gerek mesleki gerek kişisel ilgiden dolayı 100'e yakın ülkeye seyahat etti. Türkiye Turist Rehberleri Birliği tarafından 2005'te "Türkiye'nin En Çok Seyahat Eden Rehberi" seçildi. 2006 yılında ise "Yılın Seyahat Yazarı" olarak ödüllendirildi. Türkiye'nin en ünlü rehberliği seyahat anlamını siz YURT okuyucuları için konuştuk.

■ Siyaset bilimi, uluslararası ilişkiler eğitiminiz ve hatta işletme doktoranız var. Rehberlik de ne zaman çıktı?

Eğitim yolculuğum hayli enteresan. Boğaziçi Üniversitesi'nde Turizm ve Hotel Yöneticiliği okurken çok hardiş için rehberlik yapmaya başlamıştım. Sonra ki süreç de, turizmle ilgili olarak gelişti, rehberlik yaparken bana yardımcı olabilecek düşüncülerim aklımda eğitim aldım. Siyaset bilimi ve uluslararası ilişkiler okudum, ardından tarih yüksek lisans yaptım. Aynı ticaretle uğraşığı için onları da benim etmem gerekiyordu. Viyana'da işletme doktorasını yaptım. Ama yüreğimin sesi ağır bastı, hence insan sevgisi işi yaptım... Gezmek benim için yaşam biçimi. Rehberlik de bana bambaşka bir yaşam olduğunu gösterdi.

■ Gerçekten Türkiye'nin en popüler rehberi misiniz?

İki kere Türkiye'nin en iyi profesyonel rehberi seçilen tek kişiyim ama bunu benim değil başkalarının söylemesi lazım. Tek bildiğim çok sevdiğim bir işi yaptığım. 27 senelik profesyonel rehberim ve hâlâ çıktığım turlardan keyif alıyorum. Son birkaç yıldır ağırlıklı olarak İstanbul turları yapıyorum ve bu bağlamda aramızda Erguvan Zamanı Boğaz, Fener-Haliç-Balat, Kapalıçarşı, Karaköy, Galata-Beyoğlu, Taksim-Cihangir-Çukurcuma, 7 Tepe 7 Cami, Kuzguncuk-Üsküdar turlarının da olduğu 40 değişik tur düzenliyorum.

■ Yerli, yabancı üst düzey insanlara hizmet veriyorsunuz. Size nasıl ulaşıyorlar?

Yabancıların "Word of mouth" dedikleri fısıltı gazetesi çok önemli. Mesela Madeleine Albright benden çok memnun kaldığı için Robert Redford ve Herbie Hancock'a da tavsiye etti. Ayrıca bu bir ekip çalışması ve ben en profesyonel, en donanımlı agentelerden Travel Style ile çalışıyorum. Yurt dışı bağlantılarını onlar sağlıyor. Gezdireceğim bir misafiri olduğunda onun hayatı, zevkleri ve ilgi alanlarına üzerine birlikte çalışıyor ve gezi rotamıza buna göre ayarlıyoruz. Bu konuda çalıştığım acentenin yurt dışı ayağı en güvenilir bilgi kaynağıdır. Gele-

cek olan kişinin kendisine somak da oldukça gerçekçi sonuçlar veriyor doğrusu.

■ Dışardan bakınca 'sürekli geziyor, ne güzel, adamın işi süper' gibi görünüyor. Öyle mi gerçekten?

Haklısın, bunu çok sık duyuyorum. Ancak bunu söyleyenlere hatırlatırım; sizler tatile çıkmış olabilirsiniz ancak bu gezi benim işim yani ben mesaiyim. O yüzden de sizler eğlenirken ben mesaiye devam ediyorum. Yani bir sonrakı duraklar için hazırlıklar yapıyorum, olası sıkışıklıklardan mümkün olduğunca önceden sezip güzergahta küçük düzeltmeler yapıyorum, misafirlerimin isteklerini önceden algılamaya çalışıyorum. Tüm bunları yapmayı 27 senelik bir tecrübe öğretti bana ve belki de bu yüzden başlıklar arasında adım geçiyor. Ayrıca kesintisiz okuyorum. Çünkü bir rehberin sadece rotasındaki tarihi eserleri bilmesi yetmez. İnsanları ilk kez geldikleri bir şehre yanlarındaki rehberin her soruya cevap vermesini bekler. Bu mümkün değil elbette ama yine de temel konular, güncel olaylar, o şehrin yöresinin olduğu kadar misafirlerinizin de kültürel ve sosyal özellikleri hakkında bilgi sahibi olmak hem işinizi kolaylaştırıyor hem de misafirlerinizin memnun etmelerine yardımcı oluyor. Çünkü rehberlerin işi işinin kültür aktarımı olduğuna inanıyorum.

■ Gezi kitapları da yayımlıyorsunuz, rehberlik ve gezi yazıları birbirini besleyen iki alan mı? Hangisinden daha çok keyif alıyorsunuz?

Rehberlik son derece keyifli bir meslek, herkes gezmek için para harcarken siz gezerek para kazanıyorsunuz. Diğer taraftan ben rehberliği sadece insanları alıp bir ülkeye ya da şehre götürüp oradaki belli başlı yerleri anlatmak olarak görmüyorum. Rehberlik benim için bir kültür aktarımı aynı zamanda. O nedenle sürekli okumalı, kendinizi yenilemelisiniz. Rehberlik dışardan çok kolay ve cazip görünüyor, "Oh ne güzel hayatın hep tatil" diyorlar ama hiç öyle değil. Uzun uçak yolculukları oldukça yorucu. Gideceğiniz yere varmaz insanlar performans bekliyorlar. Bunlar da çoğunlukla yüksek beklentilerle gelen insanlar, turizm oyununun doğası gereği. Rehberlik çok bilmek değil, insanların ilgisini sürekli diri tutabilmek ve insanların sıkıldığında konuyu değiştirmeye becerisini göstermek. İnsanları sıkıyorsanız, o çok bildiğiniz bir işe yarayamaz. İlk mesleğim de birbirini çok besliyor, iki-

sinide çok seviyorum.

■ Hayatınız tatil ve geziden mi ibarettir?

Gelin "gezi" ve "tatil" kavramlarını birbirinden ayıralım. Benim tatil için gittiğim ve en mutlu olduğum yer evim çünkü. Evim benim kalem. Sadece ailem ve sevdiğilerimi içine aldığım bir kalem. Gerçekten dinlenebildiğim tek yer. Mesleki deformatyon dediğimiz bu olsa gerek. Hayatımın büyük bir bölümünü de yazmak kaplıyor. 2003'ten beri gazete ve dergilerde gezi yazıları yazıyorum. Şu anda da "İstanbul ve Gece" kitabı üzerinde çalışıyorum. Strada Kapalıçarşı, İstanbul'un Camileri ve Karayip Adaları kitapları var. Kısaça yazacak ve paylaşacak çok şey var. Tek sorunum vakitsizlik.

■ VIP rehberi olarak anılıyorsunuz. Bugüne kadar gezdirdiğiniz VIP konuklar kimler?

Çok sayıda ünlü gezdirdim. İlk akıma gelenler dünyanın en güçlü insanları listesinde ilk sıralarda yer alan talk show yıldızı Oprah Winfrey, ABD'nin ilk kadın Dışişleri Bakanı Madeleine Albright, görevi ondan devralan Colin Powell, ünlü sanatçılar Candice Bergen ve Kevin Spacey, Steve Tyler, Bob Geldof, Mehmet Öz, İtalya Cumhurbaşkanı, Rusya Grand Düşesi, Google, BlackBerry, Ford ve Bayer gibi dünya devi firmaların CEO'ları var.

■ Turlarınız konuklarınıza göre mi ayarlıyorsunuz? Örneğin İstanbul'da çok önemli bir konumunuz gelecek, önceden beraber mi planlıyorsunuz?

Aslına bakarsanız özellikle ilk kez gelenler için klasik bir İstanbul rotası var. Ancak gelenlerin kültür seviyeleri yüksek ve bilgi düzeyi yüksek dolayısıyla zaman zaman kişiye özel rota tayin etmekte ve yaptığımız programı önceden onlarla paylaşmaktayız. Daha az bilinenin sunulduğuna görmek mutlu ediyor insanları. Bunun yanında ne kadar ünlü veya zengin olurlarsa olsunlar İstanbul'u bir "turist gibi gezmekten" bir "İstanbul'u yaşama"ya daha ilginç geliyor onlara. Örneğin öğle yemeğinde lüks bir restoranda olmaksızın Kapalıçarşı'da sokak arasındaki bir dürmüde elerine dürüm ve aynan almak isteyebilirler. Turlarımda fark yaratmayı seviyorum ve normalde kapalı olan kilise ve sinagogları da açıp gezdiriyor ve öykülerini anlatıyorum.

■ Siz yorun, bir an önce bitse (gezi)ler) dediginiz konuk(larınız) oldu mu?

Sanırım ben şanslı anılatıcıyım. Çok büyük sorun yaratır bir misafirim olmadı. Sadece cehaletle beni hayal kırıklığına uğratanlar oldu. İsim veremem ama hikayeyi anlatabilirim. Bir misafirimle Boğaz turu yaparken iki koca üzerine kurulu tek sehirin İstanbul olduğunu ve karşı kıyıda da Asya tropiklerinden olduğunu söyledi. Misafirim bana sorusu "Yani karşı taraf Çin mi?" olunca bir an nutukum tutuldu ve ona orasını Asya olduğunu ancak Çin'e aramızda binlerce kilometre bulunduğunu aslında bizim Çin sınırlarında olmadığını anlatmak zorlandım.

■ Bu ünlü konukların en büyük sorunu sizin güvenlik. Sıkıntı çektiğiniz hiç oldu mu?

Bazen korumalar kraldan çok kralcı oluyorlar. Öte yandan en büyük sıkıntılarım ABD Dışişleri Bakanı'nı gezdirenler yaşadım. Ben CIA pesimizi bırakmaz, nefes almırsak, atığımız her adımı kontrol eder diye düşünürken etrafta kimse yoktu. Belki de ben onları görmeydim.

■ Sürekli böyle güler yüzlü ve sakin misiniz? Üstelik İstanbul'u bu kesmekeşte gezmek ve gezdirmek sizi hiç yıldırmıyor mu?

Bir Uzakdoğu yolculuğunda kültürlerinde hep gülümseme olan yerel halktan birine ben de aynı soruyu sormuştum. Aldığım cevabı yaşam felsefeme yerleştirdim: Gülümsemek en iyi makaydır. Üstelik gülümsemek buluşmadır. Pozitif enerji veren birinin yanında somurtkan bir yüzle uzun süre duramazsınız. Üstelik her gezinin yeni bir şeyler öğrenmek için bir imkan olduğunu, keşfetmenin keyfini yaşadığını düşünmek olursanız yılmak veya bezmek yanınızdan bile geçmez. Hem kendime hem de arkadaşlarıma söylediğim bir şey var; İstanbul'da yaşamayın, İstanbul'u yaşayın. Çünkü her şeyi yaşamak bu şehrin dünyanın en güzel şehri bana göre. Ve onu keşfetmek sandığı kadar zor ve pahalı değil. Bir İstanbullular ile bindiğiniz vapur size tüm Boğaz'ı gezdirecektir. Müze kartınız size bütün müzelerin kapısını açar sin-

hirl bir anahat olduğunu unutmayın.

■ En sevdiğiniz konuklarınız?

Hepsi hayatıma bir şeyler kattı. Ancak Oprah benim tüm hayatım boyunca karşılaştığım en özel insanlardan biri. Oprah olmanın kolay ve tesadüfi olmadığını gördüm. Tüm gücüne, servetine rağmen sevecenliğini ve mütevaziliğini asla kaybetmemiş. Çocukluk ve gençlik dönemlerinde çektiği zorlukları asla unutmamış ve bu nedenle yardım elini uzatmaktan hiç çekinmiyor. Madeleine Albright bir dönem dünya siyasetine yön vermiş biri. O kadar sevecen ve huzur verici ki hayran kalmamak elde değil. Üstelik bir Türkiye aşığı. Gittiği her yerde ülkemizi anlatıyor.

■ Siz İstanbul'da yaşamak ve İstanbul'u yaşamak diye iki kavramdan söz ediyorsunuz; bu şehrin tadını dışarıdan gelenler çok daha iyi olukuyor diyebilir miyiz? İstanbul'da yaşamaklara bu şehirden zevk almak için nasıl bir rota çizersiniz?

İstanbul'u keşfetmek isteyenleri Galata Kulesi'ne almak ve görüldükleri sahane manzara karşısında hayranlık nidalarını duymak en büyük keyiflerimizden biri. Ben insanları güzel manzaralı yerlere götürürüm. Nakkaştepe şehri anlamamıza yardımcı olacak yerler arasında, üstelik Çırağan Sarayı, Yıldız Parkı ve Ortaköy Camii kadrajımıza girecek güzelliklerden sadece birkaçı. Topkapı Sarayı'nı unutmamak gerekir. Terasan görülen manzara padisahlardan görüldüğü kadar yeşil değil artık ama hâlâ ömre bedel. Ulus Parkı son zamanlarda keyifli mekanlarımızın bir diğeri. Pierre Loti, Mihrabadı Korusu, Doğatepe, Hıdıv Kasrı, Küçük ve Büyük Çamlıca tepeleri de listeye istisna girer. "İstanbul Hakkında Her Şey" adlı kitabım bittiginde önemli olanın İstanbul'da yaşamak değil İstanbul'u yaşamak olduğunu düşünün, dışardan gelenler bunun daha iyi farkındadır.

■ Kendinizi en çok nerelerde İstanbullu hissediyorsunuz?

Her köşesi ve her sokağı ile hâlâ hem gizemli bir kadın hem de müzik saf bir çocuk barındırıyor içinde. Tek bir mekan ismi telafuz etmek hem çok zor hem de haksızdır. Kemi İstanbul sevdası büyük saimimiz Yahya Kemal Beyatı'nın dediği gibi: "Gel-mek için ikinci bir hayatı, / Bir gün dönüş olsa ahiretten, / - / İstanbul'a dönmek isterim ben."

Kendimi en çok İstanbullu hissettiğim yerler: Tarihi Yarımada, Kandilli, Bebek, Rumeli Hisan, Boyca-köy, Yeniköy, Kont Öst-roym Yalı, Zarif Mustafa Paşa Yalı, Kıbrıslı Yalı...

Bob Geldof

Aerosmith'in solisti Steven Tyler

Rahmi Koç

